

Peter Östman kd ym.

Kirjallinen kysymys Suomen äänestyskäyttäytymisestä YK:n yleiskokouksessa koskien Temppelivuoren ja Haram al-sharifin merkitystä kolmelle uskonnolle pyhänä paikkana

Eduskunnan puhemiehelle

YK:n yleiskokous hyväksyi 1. joulukuuta 2021 päätöslauselman liittyen Jerusalemin pyhien paikkojen status quohon. Päätöslauselma peräänkuuluttaa kunnioitusta Jerusalemin pyhien paikkojen historiallista status quota kohtaan paperilla ja käytännössä sekä kehottaa kaikkia osapuolia välittömästi yhteistyössä purkamaan jännitteitä ja lopettamaan provokaatio, kiihotus ja väkivalta kaupungin pyhillä paikoilla. Yleiskokous hyväksyi päätöslauselman äänin 129—11. Suomi äänesti päätöslauselman hyväksymisen puolesta.

Vaikka pitkälti kolmelle monoteistiselle uskonnolle yhteisten pyhien paikkojen kunnioittaminen ja rauhan vaaliminen niissä on luonnollisesti tavoittelemisen arvoista, kiinnittyy päätöslauselmassa huomio lauselmatekstiin valikoituneeseen kieleen. Päätöslauselmassa kolmelle uskonnolle pyhästä paikasta, Temppelivuoresta, käytetään yksinomaan sen arabiankielistä nimeä Haram al-Sharif, jona muslimit paikan tuntevat. Juutalaisten ja kristittyjen keskuudessa paikka tunnetaan nimellä Temppelivuori (Temple Mount). Yksipuolisella kielenkäytöllä sivuutetaan tietoisesti paikan merkitys juutalaisuudelle ja kristinuskolle. Yksipuolinen lähestymistapa ei rakenna rauhaa yhdessä maailman moniulotteisimmista konfliktipaikoista.

Paikan historiallisesti ja uskonnollisesti moninaiset merkitykset ohittanut muotoilu sai monet länsimaat pidättäytymään äänestyksestä tai äänestämään päätöslauselman hyväksymistä vastaan. Yhdysvaltain kokousedustajan mukaan "on moraalisesti, historiallisesti ja poliittisesti väärin tukea kieltä, joka kieltää sekä juutalaiset että kristilliset siteet Temppelivuoreen ja Haram al-Shariifiin". Pohjoismaista Tanska pidättäytyi äänestyksestä.

Temppelivuori on juutalaisuuden pyhin paikka. Temppelivuori sijaitsee Jerusalemin vanhan kaupungin itälaidalla. Vanhassa testamentissa mainittu Moorian vuori tarkoittaa perimätiedon mukaan samaa paikkaa. Temppelivuori oli juutalaisten ensimmäisen, vuonna 586 eKr. tuhotun, ja toisen, noin 515 eKr. rakennetun ja vuonna 70 jKr. tuhotun temppelin paikka. Näin ollen Temppelivuori on ollut juutalaisille pyhä jo ennen islamin syntymistä.

Temppelivuoren keskellä sijaitseva Kalliomoskeija on rakennettu vuoden 690 jKr. paikkeilla ja al-Aqsa noin 710 jKr. Kalliomoskeijan keskellä oleva kivi on paikka, josta Muhammadin uskotaan nousseen taivaaseen enkeli Gabrielin seurassa tapaamaan Moosesta. Joidenkin tekstien mu-

Kirjallinen kysymys KK 703/2021 vp

kaan tähän kiveen taas Abraham satoi Iisakin. Kiven alla on luola, Sielujen kaivo. Temppelialue on joka puolelta muurin ympäröimä.

Temppelivuoren länsijuuren eteläosassa oleva länsimuuri eli itkumuuri on peräisin juutalaisten toisen temppelin ajalta. Kun arabit varhaiskeskiajalla valloittivat Jerusalemin, juutalaisten sallittiin käydä Temppelivuorella vain temppelin hävityksen vuosipäivänä. Myöhemmin heidän sallittiin käydä silloinkin vain Länsimuurilla. Vuosina 1949—1967 Jerusalemin vanhan kaupungin ollessa Jordanian hallinnassa israelilaisia ei päästetty sinne.

On häpeällistä, että Suomi äänestyskäyttäytymisellään ylenkatsoo Temppelivuoren merkitystä kristinuskolle ja eritoten juutalaisuudelle antaen tukensa muotoilulle, joka osaltaan vakiinnuttaa virheellistä käsitystä Temppelivuoresta ja Haram al-Sharifista vain muslimeille pyhänä paikkana. On käsittämätöntä, että Suomi ei ole pitäytynyt äänestyskäyttäytymisessään historiallisissa faktoissa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus perustele Suomen äänestyskäyttäytymistä YK:n yleiskokouksessa 1.12.2021 Jerusalemin status quota koskevassa julkilausumassa ja

miten hallitus aikoo varmistaa, että Temppelivuoren merkitys juutalaisille ja kristityille vastaisuudessa huomioidaan ja artikuloidaan YK:n päätöksenteossa?

Helsingissä 15.12.2021

Peter Östman kd
Sari Essayah kd
Sari Tanus kd
Ritva Elomaa ps
Wille Rydman kok
Päivi Räsänen kd
Antero Laukkanen kd
Sanna Antikainen ps
Heikki Vestman kok